

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

10

Μαΐου 2014

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΑΙΑΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΘΗΝΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Σαρκοείδωση

Συμμετοχή ελεύθερη

Οργάνωση:

- Β' Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική - Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Ιατρική Σχολή, Καθηγητής Σπυριδών Παπής
- Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Ιατρικό Τμήμα, Καθηγητής Δημοσθένης Μπούρος

Υπό τις Αιγίδες:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
HELLENIC THORACIC SOCIETY

Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία

HELLENIC SOCIETY OF RESPIRATORY
& OCCUPATIONAL CHEST DISEASES

Εταιρεία Μελέτης Πνευμονοπαθειών και Επαγγελματικών Παθήσεων Θώρακος

Επιστημονική Εταιρεία Σπανίων Παθήσεων και Ορφανών Φαρμάκων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μήνυμα Προέδρων

Αγαπητοί Συνάδελφοι και Φίλοι,

Έχουμε τη χαρά να σας προσκαλέσουμε στο Σεμινάριο που διοργανώνουμε, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας, με θέμα τη Σαρκοείδωση. Η συστηματική νόσος «σαρκοείδωση» γοητεύει και προκαλεί δεδομένου ότι ο ασθενής προσεγγίζει και προσεγγίζεται ανάλογα με τα ευρήματά του από ιατρούς σχεδόν όλων των ειδικοτήτων. Για τους πνευμονολόγους η σαρκοείδωση αποτελεί πρωταρχικό μέλημα γιατί οι πνεύμονες και οι θωρακικοί λεμφαδένες νοσούν πάντα και διότι η κακή πρόγνωση που παρουσιάζει ένα μικρό ποσοστό ασθενών οφείλεται κυρίως στην πνευμονική προσβολή. Σήμερα η εξέλιξη της βιοτεχνολογίας και της επιστημονικής γνώσης μας επιτρέπουν από τη μια πλευρά να ανιχνεύουμε ευκολότερα νόσο από τα όργανα και συστήματα και αφετέρου να είμαστε ορθολογικότεροι στους θεραπευτικούς χειρισμούς, καθώς αυτοί πρωτίστως βασίζονται στη χορήγηση στεροειδών, που κάθε άλλο παρά στερούνται παρενεργειών.

Η ανοικτή συζήτηση με επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων που θα λάβει χώρα στο σεμινάριο μας, και υπό το φως των νεωτέρων εξελίξεων, πιστεύουμε ότι θα μας κάνει σοφότερους και την υγεία των ασθενών μας καλύτερη.

Σας καλωσορίζουμε όλους και σας ευχαριστούμε θερμά.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Δημοσθένης Μπούρος
*Καθηγητής Πνευμονολογίας
Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης*

Σπύρος Παπίρης
*Καθηγητής Πνευμονολογίας
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών*

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδροι: Σπύρος Α. Παπίρης - Δημοσθένης Μπούρος

Οργανωτικός Συντονιστής: Ευφροσύνη Μάναλη

09:00 - 09:30 ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09:30 - 09:45 Χαιρετισμοί: ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΜΠΟΥΡΟΣ - ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΙΡΗΣ

09:45 - 11:15 1η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΑΡΚΟΕΙΔΩΣΗ

Προεδρείο: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΟΥΡΓΟΥΛΙΑΝΗΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΑΦΑΚΑΣ

- **Ιστορική αναδρομή**
Ευφροσύνη Μάναλη
- **Ακτινολογικά ευρήματα**
Κατερίνα Μαλαγάρη
- **Σαρκοείδωση και πνεύμονες**
Δημοσθένης Μπούρος
- **Σαρκοείδωση ως συστηματικό νόσημα**
Σπύρος Παπίρης
- **Ιστοπαθολογική Εικόνα**
Δήμητρα Ροντογιάννη

11:15 - 12:15 2η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Προεδρείο: ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΛΑΣΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

- **Επιδημιολογία**
Άννα Καρακατσάνη
- **Αιτιολογία – Παθογενετικοί μηχανισμοί**
Κατερίνα Αντωνίου
- **Παθολογική φυσιολογία**
Θεόδωρος Βασιλακόπουλος
- **Υπάρχουν χρήσιμοι βιοδείκτες;**
Ανδριάνα Παπαϊωάννου

Συζήτηση

12:15 - 12:45 Δ ι ά λ ε ι μ μ α κ α φ έ

12:45 - 13:45 3η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΕΙΚΟΝΕΣ

Προεδρείο: ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΗΣ

- **Βρογχοσκόπηση και BAL**
Αθηνά Γόγαλη
- **Ενδοβρογχική Σαρκοείδωση**
Βλάσης Πολυχρονόπουλος
- **MRI**
Χρυσή Τσομπανλιώτη
- **PET**
Σοφία Χατζηγιάννου

13:45 - 14:15

4η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Προεδρείο: ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΡΑΠΤΗ -
ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

- **Παρουσίαση περιστατικών**
Σπύρος Παπίρης - Γεωργία Παπαδάκη

Σχολιαστές: Λυκούργος Κολιλέκας, Κωνσταντίνος Καγκουρίδης,
Ροδούλα Τριγγίδου

14:15 - 16:00

Ε λ α φ ρ ύ Γ ε ύ μ α

16:00 - 17:30

5η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΣΑΡΚΟΕΙΔΩΣΗ

Προεδρείο: ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΜΠΟΥΡΟΣ - ΝΙΚΟΣ ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

- **Η πρόκληση της διάγνωσης και θεραπείας επί πιθανής καρδιακής προσβολής**
Ηλίας Γιαλάφος
- **Πνευμονική υπέρταση**
Ηρακλής Τσαγκάρης
- **Γαστρεντερικό**
Γεώργιος Κολιός
- **Σαρκοείδωση και χρόνια κόπωση**
Ζωή Δανιήλ

17:30 - 18:00

6η ΕΝΟΤΗΤΑ. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Προεδρείο: ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥΜΠΗΣ - ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ

- **Η θεραπεία σήμερα**
Σπύρος Παπίρης
- **Κλινικές Μελέτες**
Δημοσθένης Μπούρος

18:00 - 18:15

Λήξη Σεμιναρίου - Σχόλια
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΙΡΗΣ - ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΜΠΟΥΡΟΣ

Ομιητές - Συντονιστές

Αντωνίου Κατερίνα	Λέκτορας Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική Π.Γ.Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Βασιλακόπουλος Θεόδωρος	Αν. Καθηγητής Πνευμονολογίας, Εντατικής Θεραπείας Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός»
Γιαλάφος Ηλίας	Καρδιολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Α' Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Νευρολογικής Πανεπιστημιακής Κλινικής Νοσ. «ΑΙΓΙΝΙΤΕΙΟ»
Γόγαλη Αθηνά	Πνευμονολόγος, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ., Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική - Ιατρική Σχολή, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Γουργουλιάνης Κωνσταντίνος	Καθηγητής Πνευμονολογίας και Πρύτανης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής, Π.Ν. «ΛΑΡΙΣΑΣ», Πρόεδρος Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας
Δανιήλ Ζωή	Αν. Καθηγήτρια Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Ν. «ΛΑΡΙΣΑΣ»
Δασκαλόπουλος Γεώργιος	Αν. Καθηγητής Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων
Ζακόπουλος Νίκος	Καθηγητής Θεραπευτικής Ιατρικής, Πρόεδρος Παθολογικού Τομέα Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεραπευτική Κλινική, Νοσοκομείο Γ.Ν.Α. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
Καγκουρίδης Κωνσταντίνος	Πνευμονολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Πνευμονολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ
Καρακατσάνη Άννα	Επίκ. Καθηγήτρια Πνευμονολογίας ΕΚΠΑ, Β' Πνευμονολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Κατής Κωνσταντίνος	Διευθυντής, Πνευμονολογικό τμήμα, ΙΑΣΩ GENERAL
Κολιλέκας Λυκούργος	Πνευμονολόγος, Επιμελητής Β' ΕΣΥ, 7η Πνευμονολογική Κλινική, Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
Κολιός Γεώργιος	Καθηγητής Φαρμακολογίας Δ.Π.Θ., Γαστρεντερολόγος, Εργαστήριο Φαρμακολογίας Ιατρικού Τμήματος Δ.Π.Θ.
Κωνσταντόπουλος Σταύρος	Ομ. Καθηγητής Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Μαλαγάρη Κατερίνα	Αν. Καθηγήτρια Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Μάναλη Ευφροσύνη	Λέκτορας Πνευμονολογίας ΕΚΠΑ, Β' Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Μιχαηλίδης Στέλιος	Πνευμονολόγος Εντατικολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Παθολογικού Τομέα, Μονάδας Επαγγελματικών Νοσημάτων και Φυματίωσης, Γ.Ν.Α. «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ»
Μπούρος Δημοσθένης	Καθηγητής Πνευμονολογίας, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής και Τομέα Παθολογίας Δ.Π.Θ. και Π.Γ.Ν. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
Παπαδάκη Γεωργία	Πνευμονολόγος, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Παπαϊωάννου Ανδριάννα	Πνευμονολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Πανεπιστημιακής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Παπίρης Σπύρος	Καθηγητής Πνευμονολογίας ΕΚΠΑ, Διευθυντής Β' Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Πνευματικός Ιωάννης	Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας Δ.Π.Θ., Διευθυντής ΜΕΘ, Π.Γ.Ν. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
Πολυχρονόπουλος Βλάσης	Πνευμονολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Θεραπευτήριο «ΥΓΕΙΑ»
Ράπτη Αγγελική	Πνευμονολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια Β' Πνευμονολογικής Κλινικής, Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
Ροντογιάννη Δήμητρα	Παθολογοανατόμος, Συντονίστρια Διευθύντρια Παθολογοανατομικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»
Σιαφάκας Νικόλαος	Καθηγητής Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής, Πνευμονολογική Κλινική Ιατρικού Τμήματος Πανεπιστημίου Κρήτης και Π.Γ.Ν. «ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»
Τουμπής Μιχαήλ	Πνευμονολόγος, Συντονιστής Διευθυντής 6ης Πνευμονολογικής Κλινικής, Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
Τριγγίδου Ροδούλα	Παθολογοανατόμος, Διευθύντρια Παθολογοανατομικού Τμήματος, Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
Τσαγκάρης Ηρακλής	Πνευμονολόγος - Εντατικολόγος, Επίκ. Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας ΕΚΠΑ, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Τσομπανιώτη Χρυσή	Επιμελήτρια Α', Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Χατζηγιάννου Σοφία	Επίκ. Καθηγήτρια Πυρηνικής Ιατρικής, Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη PET/CT, Ιδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών

Γενικές Πληροφορίες

ΧΡΟΝΟΣ-ΤΟΠΟΣ

Το Εκπαιδευτικό Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο, 10 Μαΐου 2014**, στο **Αμφιθέατρο της Παλιάς Βουλής**.

ΓΛΩΣΣΑ

Επίσημη Γλώσσα του Σεμιναρίου θα είναι η Ελληνική.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ειδικευμένοι	ΔΩΡΕΑΝ
Ειδικευόμενοι	ΔΩΡΕΑΝ
Νοσηλευτές / Τεχνολόγοι	ΔΩΡΕΑΝ
Φοιτητές	ΔΩΡΕΑΝ

Το δικαίωμα συμμετοχής περιλαμβάνει: Παρακολούθηση των Επιστημονικών Συνεδριάσεων, Συνεδριακό Υλικό, Διαλείμματα καφέ, Ελαφρύ Γεύμα, Πιστοποιητικό παρακολούθησης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΣΩ Η/Υ

Η αίθουσα διεξαγωγής του Σεμιναρίου θα είναι εξοπλισμένη με video projector για παρουσιάσεις μέσω Η/Υ. Το υλικό θα πρέπει να παραδίδεται μία τουλάχιστον ώρα πριν την συνεδρίαση στην ειδική γραμματεία.

ΔΙΑΜΟΝΗ

Για κρατήσεις Ξενοδοχείου παρακαλούμε όπως απευθυνθείτε στη Γραμματεία του Σεμιναρίου, συμπληρώνοντας το Δελτίο Εγγραφής.

Με την επιβεβαίωση της κράτησης από τη Γραμματεία του Σεμιναρίου θα πρέπει να σταλεί προκαταβολή μιας νύχτας και η εξόφληση να γίνει το αργότερο μέχρι τις 10/04/2014.

Ημερήσιες Τιμές Δωματίων με πρωινό & φόρους

Όνομα Ξενοδοχείου	Μονόκλινο	Δίκλινο
N.J.V. ATHENS PLAZA	€ 130	€ 130

ΑΚΥΡΩΣΕΙΣ

- Για ακυρώσεις δωματίων μέχρι τις 10/03/2014 δεν υπάρχουν ακυρωτικά τέλη επί των διανυκτερεύσεων.
- Για ακυρώσεις δωματίων από τις 10/03/2014 μέχρι 10/04/2014 υπάρχουν ακυρωτικά τέλη μίας διανυκτέρευσης.
- Για ακυρώσεις δωματίων μετά τις 10/04/2014 υπάρχουν 100% ακυρωτικά τέλη επί των διανυκτερεύσεων.

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Η πληρωμή της Διαμονής μπορεί να γίνει με:

- Ταχυδρομική Επιταγή σε διαταγή: **ΕΡΑ ΕΠΕ** – Ασκληπιού 17, 106 80 Αθήνα
- Τραπεζικό έμβασμα στην ALPHA Τράπεζα, σε διαταγή: **ΕΡΑ ΕΠΕ** - Αριθμός Λογαριασμού 101.00.2002044307, IBAN: GR66 0140 1010 1010 0200 2044 307
- Πιστωτική κάρτα (3% προσαύξηση για πληρωμή μέσω πιστωτικής κάρτας)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΡΑ ΕΠΕ - Ασκληπιού 17, 106 80 - Αθήνα, τηλ.: 210 3634 944, 36 32 950
Fax: 210 3631 690, E-mail: info@era.gr, Web Site: www.era.gr

Η γραμματεία θα λειτουργεί στο Συνεδριακό χώρο καθ' όλη την διάρκεια του Σεμιναρίου.